

גליון 573
שנה י"ב תשפ"ג

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

חידושי המשנה לרבי יצחק לייבוש

סיפורי חז"ל

ביקור חולים שהציל את היהודי החולה בשכנותו של רבי ייסא התגורר איש עני ומסכן, גלמוד היה העני ללא אישה וללא בנים. לימים נחלש וחלה ולא היה מסוגל עוד לעבוד, לא עברו ימים רבים ובביתו לא נמצא לא אוכל וגם לא כסף לתרופות להן נוקק, ביישן היה האיש והתבייש לבקש נדבה ואפילו לספר למישהו על מצבו לא היה מסוגל. אנשי העיר לא שמו לב אליו, איש לא שאל ממה מתפרנס גלמוד זה? איש לא התעניין מדוע נעשה חיוור לאחרונה? סבל העני מחרפת רעב ושתק, מיום ליום הלך מצבו והדרדר עד שכבר הוא לא היה מסוגל אפילו לקום ממיטתו, וגם לקרוא לעזרה הוא כבר לא יכל. באותה שעה ישב רבי ייסא בביתו ולמד תורה כדרכו כל הימים, אך מוטרד היה בלימודו מדוע לא ראיתי את השכן ההוא היום בבית הכנסת, הרי זה ימים רבים שהוא נראה כה עצוב וחיוור גם רזה מאוד, אולי אין לו מה לאכול, אמנם מעולם לא ביקש שום דבר ולא התאונן, אך אולי בכל זאת ואולי אפילו חולה הוא? קם רבי ייסא מתלמודו הלך לביתו של העני והקיש בדלת, כשאיש לא ענה פתח ונכנס לחדר, וראה והנה העני לבד בבית שוכב על מיטתו כמעט ללא הכרה, רבי ייסא היה חכם גדול וגם ידע היה לו בחכמת הרפואה, רץ לביתו והביא תרופות וגם טפטף טיפות של מיץ פירות לפיו של החולה כדי לחזקו מעט וייטב לו, אחרי שהתאושש קצת הודה החולה לרבי ייסא ואמר כמעט לא הייתי עוד בחיים, ורק בזכותך החזיר הקב"ה את נשמתו לגופי. הודיע רבי ייסא לכל השכנים על מצבו של העני החולה, ומאותו יום והלאה השגיחו עליו ודאגו לטפל בו ולהבריאו ולתת לו פרנסה בכבוד.

(על פי ספר הזוהר הקדוש)

פרשת השבוע

הרצה לפני הקהל את חידושי התורה שהצליח לחדש באותה שעה. עוד מסופר על ה"חפץ חיים" שפעם אחת לאחר שסיים תפילתו בישיבה, סר לבית מדרש הסמוך ומצא שם אחד מבחורי הישיבה. ה"חפץ חיים" הלך מיד לאותו בחור ואמר לו: דע לך שכבר התפללתי ונכנסתי לכאן רק לעיין באיזה ספר. הוא חשש שמא יחשוב התלמיד שאיחר לתפילה ויהיה בזה חילול ה', לכן אמר לו הדברים הנ"ל.

ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש (כ"ג - ל"ב)

מסופר: הרה"ק רבי מנחם מנדל מקוטוב זיע"א, היה חולה ונאסר עליו לצום ביום כפור. חששו חסידיו פן יאבה רבם לצום למרות מחלתו. פנו להרה"ק רבי יהושע מבעלז זיע"א שהיה מחותנו, שישפיע עליו להימנע מן הצום. כתב הרבי מבעלזא לרבי מנחם מנדל: הלא מרועה אחד אנחנו מצווים ועומדים לבלתי אכול ביום הכפורים, וכן לאכול במקום המצטרך משום ונשמרתם לנפשותיכם. זוכרני עת חלה אבי הרה"ק רבי שלום זיע"א, חששנו פן יסרב לאכול, אך הוא בצדקתו הודרו אחרי כל נדרי לבקש אוכל כפי שהיה צריך, ואמר הריני מוכן לקיים מצות בוראי ואכל בשמחה יתירה, שלא ראינו כמותה רק בעת שאכל מצה או נטל לולב.

אמור אל הכהנים וגו' לנפש לא יטמא בעמיו (כ"א - א')

מעשה שנפגש הרה"ק ה"בית ישראל" מגור זיע"א עם אחד האדמו"רים. והלה אמר לפניו פירוש בפסוק "אמור אל הכהנים" ובפירש"י "להזהיר הגדולים על הקטנים" "לנפש לא יטמא בעמיו". "בעמיו" לשון גזלים עוממות, כלומר כשהגדולים מתעסקים עם הקטנים, הנפשות הנמוכות - הגזלים העוממות, יזהרו שלא יטמאו ויתקלקלו ח"ו כתוצאה מן המגע עמהם. נענה ה"בית ישראל", המשמעות של "להזהיר גדולים על הקטנים" היא להיפך, היא חיובית, שהגדולים חייבים לטפל בקטנים ולהשגיח עליהם, ואילו את הסיפא יש להבין כהבטחה, שהתורה"ק מבטיחה לגדולים, שאף כי יבואו במגע עם הגזלים העוממות, לא יאונה להם כל פגם ונזק רוחני ח"ו.

ולא תחללו את שם קדשי (כ"ב ל"ב)

זהירותו המופלגת של הרה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א מעוון חילול השם היתה ידועה. מסופר: פעם אחת איחר ה"חפץ חיים" לבוא לבית הכנסת לתפילת שחרית. לאחר סיום התפילה עלה על הבימה והכריז, שסיבת איחורו היא לא משום שנרדם, אלא מפני שהיה שקוע באיזון סוגיה תלמודית חמורה, ולראיה,

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 8:02 ת"א: 8:04 ר"ת: 8:37

זמני כניסת השבת
פרשת אמור

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:47 ת"א: 7:02

הכל הבינו שיהודי לא יבוא להתיישב בערב יום טוב בעיירה חדשה, מבלי שתהא לו מטרה חשובה לכך, לכן התענינו לדעת מהי מטרת בואו? בנחשם שכנראה כוונת היהודי לחפש חתן לבתו, החלו שדכנים להתדפק על דלת ביתו, אך החסיד לא שת לבו להצעותיהם של השדכנים אלא התעניין אודות ר' יוס'לה, איש מאנשי העיירה לא הכיר את ר' יוס'לה, והחסיד החל לדאוג שמא קיבל בטעות כתובת אחרת, הוא שב וניסה לשאול את האנשים, והם בשלהם ר' יוס'לה מיוחד אינו ידוע לנו, סתם יוסל יש כאן הרבה.

החסיד לא התעצל והחל להתעניין בכל אחד שנקרא בשם יוסל, ונאמר לו יש בעיירתנו יוסקה הבלן שנישא כבר פעם שלישית, גר עמנו גם יוסל העגלון שהוא עז פנים והוא כבר אב לילדים רבים, כמו כן נמצא פה יוסל שהוא משמש כעוזרו של השמש, בחור מבוגר איש תם ולא יוצלח, נאנח החסיד והבין שרק יוס'לה עוזרו של השמש הוא זה שאליו התכוון הרבי, אך הוא השתומם: היתכן שהרבי שלחו אל אדם תם ולא יוצלח? אלא שלא היתה בידו ברירה היות כי אין בעיירה זו יוס'לה אחר, והוא החל לחפש אחר יוס'לה עוזרו של השמש.

בבית המדרש פגש החסיד את יוס'לה, הוא היה עסוק באותה שעה בעבודת ניקוי המקום וטאטא את רצפת בית המדרש, אחר כך ניגש אל המנורות והסיר מעליהם את חלב הנרות, לאחר מכן ניקה יוס'לה את הארובות, וכל עבודתו נעשתה בניחותא. לאחר שסיים את מלאכתו הלך מבלי שאיש ידע לאן, הוא החל מתעניין אודותיו וכפי שסיפרו לו היה מקום לינתו מתחת לספסל בבית המדרש, לעתים רחוקות ראוהו אוכל ואיש לא ידע מה היו מעשיו בזמנו הפנוי, לפעמים היו שומעים את קולו כשהוא יושב ומתנועע ליד ספר לימוד, אך כשהיו מתקרבים אליו והתבוננו בספר, ראו שהוא מונח הפוך והדבר עורר צחוק וגיחוך בקהל, מעולם לא ראוהו איש מתפלל כראוי ואמרו עליו שבקושי ידע לבטא מלים, כיוון שמעולם לא שמעוהו מדבר בקול רם, אלו שהקשיבו פעם לתפילתו, ציינו כי ביטויו דומה לשל גוי, לשמע דברים אלו ירדה מועקה כבדה על לבו של החסיד, ואם לא היו הימים ימי חג היה שב על עקבותיו. בערב סוכות הקים החסיד סוכה נאה וכשרה וזכר שהרבי ציווהו להזמין את ר' יוס'לה לסוכתו, אך לא הבין שזהו יוס'לה עוזרו של השמש, כשחזר החסיד בליל סוכות מבית המדרש והחל לומר את האושפיון, נזכר ביוס'לה השמש וחשב בלבו מילא ר' יוס'לה לא נמצא בעיירה, אבל יוס'לה זה אין לו מקום לאכול ואיש לא הזמינו להסב לשולחנו, על כן ריחם עליו החסיד וחזר לבית המדרש כדי להזמינו.

אם המגיד מטשערנוביל בחר אותה עבורי הרי זו עובדה קיימת מסופר: אל הרה"ק המגיד רבי מרדכי מטשערנוביל זיע"א, (יומא דהילולא יום רביעי כ' אייר) בא אחד מחשובי החסידים בעל יחוס וירא שמים, בבקשה שהרבי יציע לו שידוך עבור בתו היחידה. מדי פעם דחהו הצדיק ואמר לו אל תחפו יש עוד זמן. בתחילה היה החסיד מרוצה, הוא הבין שאין לו מה לדאוג, אך משעברו שנים והבת בגרה, החל החסיד להרהר בדאגה לעתידה ותהיה לכוונת הרבי, שמא סימן רע יש בתשובותיו? פעם אחת אור החסיד אומץ ניגש אל הרבי ושאל אותו לפשר דחיותיו בקשר לשידוך של בתו, חייך הרבי וענה לו הדבר הוא פשוט, זיווגה של בתך נמצא ואני גם יודע מיהו, ואתה בוודאי היית מתפאר בו, אך מה לעשות אם הוא אינו מעוניין כרגע להינשא, והבחור הינו אחד מל"ו הצדיקים הנסתרים, בצדקתו הרבה הוא מוכן להינזר מכל תענוגות העולם הזה, ועל כן הוא מוותר על ענין השידוך, אך אל דאגה עוד אצליח לשכנעו שיסכים להינשא, כיון שליהודי אסור להינזר ולהימנע מלהינשא, ובפרט כשזיווגו עומד ומצפה לו. כאשר שמע החסיד את דברי רבו נחה דעתו ונרגע מדאגתו לימים מספר. אך כעבור זמן קצר שוב היה בקוצר רוח, שכן היה סקרן לדעת מיהו הצדיק שהרבי בחר כחתן לבתו? מובן שהרבי לא רצה לגלות לחסיד את שמו של החתן, הוא פשוט הסביר לו במלים אלו שטרם הגיע הזמן לגלות מיהו חתן בתך. שתק החסיד בשל אמונתו הגדולה ברבי והתאזר בסבלנות.

פעם בערב ראש השנה כאשר בא החסיד לטשערנוביל לשהות בימים הנוראים במחיצתו של הרבי, פנה אליו הרבי ואמר לו, הכן עצמך לדרך וקח עמך את בתך, עשה החסיד את אונו כאפרכסת והקשיב היטב לדברי הרבי אשר תיאר לו את מקום יעדו, עיירה קטנה לא הרחק מטשערנוביל, סע אל אותה העיירה ושהה בה עד לאחר חג הסוכות, הכן לך שם מראש מקום לינה וגם סוכה תבנה לך, אל סוכתך תזמין את ר' יוס'לה הידוע בעיירה ובוזה תבוא אליך הישועה כי שעת רצון תהיה לך. ור' יוס'לה הנועד להיות חתן יתרכך אי"ה ויכנע לדעתו, זו הדרך היחידה שאפשר להשפיע על ר' יוס'לה המתעקש, כך אמר הרבי ואגב כך גילה הרבי לחסיד, שלא פעם ניסה להפגיש את ר' יוס'לה עמו ועם בתו, אלא שר' יוס'לה סירב בכל פעם, עתה הגיע זמנו להינשא, סיים הרבי את דבריו.

נסע החסיד עם בתו לעיירה, החסיד שהיה בעל יכולת, שכר דירה מרווחת כיאה לבעל בית חשוב ונכבד, בעיירה הקטנה עורר בואם של החסיד ובתו סקרנות גדולה בקרב התושבים, כי

משל ונמשל

בכל צרתם לו צר

בשעה שאדם מישראל יוצא מבין השורות ופורק עול מוכרח הצדיק לעשות תשובה בשבילו.

משל למה הדבר דומה לשני בני אדם שנסעו בעגלה רתומה לסוס משוגע, והיה הסוס רץ בבהלה ומשליכם מן העגלה. עמד אחד מהם והתחיל להכות את הסוס באגרופו עד שידו כאבה לו, לעג עליו השני, הרי אתה מכאיב לידך ולא לסוס, מוטב שתיקח שוט ותלמד את הסוס להכות נסיעה, לקח הלה שוט והתחיל להכות את הסוס, נבהל הסוס עוד יותר, והיה כמטורף והשליך את הנוסעים לבור טיט. יעצו להם שיקשרו את הסוס אל עץ, וילקוהו כדי שלא יוכל לברוח ולהזיק להם, עשו גם זאת והיכו את הסוס זמן רב, עד שנתייגע המלקה והסוס לא חזר למוטב, אמרו להם הואיל וכל העצות הנ"ל לא הועילו, אין עצה אחרת אלא להמית את הסוס בריה, אולם דבר זה לא רצו לעשות כי צר היה להם על הסוס.

הנמשל: כן הוא הדבר, בשעה שאדם מישראל יוצא לתרבות רעה, ורוצים להענישו בכל מיני עונשים, אלא שכל העונשים האלה מכאיבים לצדיק עצמו, כמו שמצינו גם בהקב"ה שנאמר כי "בכל צרתם לו צר", נמצא שבכל הדרכים שמבקשים להעניש את העבריין, סובל מזה הצדיק, לכן הוא מוכרח בעצמו לעשות תשובה בשביל כל ישראל, כדי שלא יהיו הם מובלים, וגם הוא לא יסבול בגללם.

(בשם הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א)

=====

נדבת

הר"ר פינחס דוד הומינר הי"ו

הר"ר יצחק הרטמן הי"ו

הר"ר דוד טייטלבוים הי"ו

הר"ר משה יצחק הכהן וורטהיים הי"ו

הר"ר מאיר צבי טייטלבוים הי"ו

לכבוד התנא האלקי

רבי שמעון בר יוחאי

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל

והרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר יוסף מרימינוב

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל

כשנכנס החסיד לבית המדרש היה המקום כבר חשוך בחלקו ורק נרות הזיכרון האירו עדיין, עמד החסיד ליד הדלת והנה הגיע לאוזניו קול ניגון, היה זה קולו של יהודי המתפלל בכוונה גדולה הוא אימץ את עיניו לראות באפלולית, והנה הבחין ביוסל'ה העומד לו לבדו בפניה ומתפלל ביחידות, הוא עמד משתהה ותמה למראה עיניו, כי היתה זו תפילה נלהבת הנאמרת בקדושה יתירה אשר רק אצל הרבי או צדיק אחר אפשר היה לשמוע כמותה. כעבור דקות מספר פנה החסיד אל פינה בחדר והמתין לסיום תפילתו של יוסל'ה, לאחר זמן רב של המתנה כשסיים יוסל'ה להתפלל, הסתובב, והחסיד ראה את פניו המאירים, עיניו הנוצצות ומצחו הזורח, היה זה יוסל'ה אחר, כשיצא יוסל'ה מבית המדרש הלך החסיד בעקבותיו עד שהגיעו ליער עבות, בעמקי היער כשיוסל'ה עצר לפתע, התחבא לו החסיד מאחורי עץ ולעיני החסיד נתגלתה סוכה, הסוכה היתה מוארת בנרות ויוסל'ה נכנס לתוכה, ומיד נשמעה שירה ערבה מתוך הסוכה היתה זו אמירת האושפיון של יוסל'ה, התקרב החסיד אל הסוכה והציץ דרך סדק וכמעט התעלף מפחד, כשלעיניו נראו יוסל'ה וחבורת זקנים עטורי זקן כסוף כשהם יושבים סביב ושרים, שב החסיד לביתו כשכולו שקוע בהרהורים והבין שזהו ר' יוסל'ה אשר אליו שלחו המגיד מטשערנוביל.

למחרת בהיותו בבית המדרש, בשעת קריאת התורה קנה החסיד מפטיר וביקש את השמש לקרוא לתורה את יוסל'ה במקומו, אך יוסל'ה התנגד לעלות לתורה ואמר אינני יודע את הברכות, ניגש אליו החסיד ולחש באזנו ר' יוסל'ה: הכל גלוי כבר לפני, הגיע הזמן שעליך להתגלות, דבר לא יצילך מכך, ר' יוסל'ה עלה על הבימה ואמר את הברכות, תחילה ניסה לגמגם כמי שאינו יכול לברך, אבל מיד התעשת ואמר את הברכות בהתלהבות גדולה, ובמתיקות רבה להשתוממות הקהל, לאחר התפילה הזמין החסיד את ר' יוסל'ה אליו לסוכה ור' יוסל'ה נענה להזמנה, בסוכתו של החסיד הגישה בתו את הסעודה, לאחר סעודת החג שאל החסיד את ר' יוסל'ה חוות דעתו על בתו, השיב ר' יוסל'ה, נו, אם המגיד מטשערנוביל בחר אותה עבורי, הרי זו עובדה קיימת, הוא נצחני, כל זמן שהייתי נסתר יכולתי לחיות בדרך שבחרתי לי, עתה אני נכנע. במוצאי החג נכתבו התנאים, וכל העיירה רעשה כשנודע לתושביה, שיוסל'ה המוכר להם כשוטה, הרי הוא צדיק נסתר.

צִין אדם לחברו

כבוד התורה

פעם בשבת בבוקר לפני התפילה, באו והודיעו לרבה של טבריה הגה"צ רבי משה קליערס זיע"א כי העירוב בעיר הותקן שלא כהלכה, אחרי שחקר ודרש ונתברר לו שהעירוב הותקן ע"פ הוראת הרב הספרדי הג"ר יעקב חי זריהן זיע"א, אמר לאנשים שהעירוב כשר, אלא שאין זמני פנוי עכשיו להסביר טעמו של דבר. למחרת הלך אצל הגרי"ח זריהן וביקש לסייע אתו בבירור שמעתתא, התחייק הרב זריהן ושאל: וכי לעורתי צריך מר? השיבו, הן, בגלל חולשת לבי, נכנסו שניהם לביהמ"ד "סיניור" על שפת הכינרת והוציא הגר"מ מסכת עירובין כדי לברר הלכה, ופלפל בסוגיא עם איש שיחו עד שהתחיל לזעוק מעצמו, אוי לי שטעייתי אמש. הסביר לו הגר"מ לשם כך קראתיו, שאל הגרי"ח זריהן ואיך הורה מר בשבת זו? השיב רבי מאיר, פסקתי כשר, התפלא ושאל מדוע? אמר לו מפני שעירוב הוא מדרבנן, וכבוד התורה מדאורייתא.

נתינת צדקה נעלה ביותר

הרה"ק רבי יחזקאל אברמסקי זיע"א סיפר פעם, שישב פעם אחת בביתו של הרה"ק רבי חיים מבריסק זיע"א, ובנוכחותו נכנסו שניים מעשירי בריסק, ונתנו לרבי חיים סכום כסף במעטפה חתומה, שני העשירים הללו חיתנו את צאצאיהם בשבוע זה ורבי חיים היה מסדר הקידושין, לכן הביאו לו מה שהביאו בתורת שכר טירחה. רבי חיים קיבלם

ככבוד ובסבר פנים יפות, בינתיים נכנס עני הגון לבקש נדבה, נטל רבי חיים את המעטפה החתומה, ובפני אותם העשירים מסר אותה לידי העני, מבלי שידע אפילו כמה כסף נמצא שם.

כיבוד אם

מספרים: פעם נסע הרה"ק בעל ה"אמרי אמת" מגור זיע"א ברכבת, אמו נסעה אף היא ברכבת וישבה עם מספר נשים בקרון סמוך. תוך כדי נסיעה נטל הרבי את ידיו, סעד את סעודתו וברך ברכת המזון. כעבור זמן קצר נכנסה אמו לקרון, היא לא ידעה שזה עתה הוא אכל, והיא אמרה לו שעליו לאכול. ללא אומר ודברים קם הצדיק ממקומו, הוציא מהמזוודה פת לחם, נטל את ידיו ואכל. לא עלה כלל על דעתו לומר לאמו: אכלתי כבר.

שומעים חרפתם ואינם משיבים

מסופר: לאחר שעלה הרה"ק בעל "ברך משה" מסאטמאר זיע"א על כס האדמו"רות, פגש בו אחד ממתנגדיו בעת שהלך ברחוב העיר, והלה החל להמטיר על הרבי אש וגפרית, וכינהו בכל כינויי גנאי, באמרו שהוא עשה כך וכך, ועוד שקרים וכזבים, ושהוא אינו ראוי להיות רבי ולהנהיג חסידות. וכל אותה עת שתק הרבי ולא אמר כלום. לאחר שנרגע הלה, שאל אותו הרבי כשבת שחוק על שפתיו, "אמור נא, וכי יהודי אינו יכול לחזור בתשובה?".

תלולא דצדקיא

שבת קודש ט"ז אייר

רבי מאיר ב"ר גדליה (מהר"ם לובלין - שע"ו) הרה"ק רבי זכריה מענדל אב"ד בעלו ב"ר אריה לייב (באר היטב - תל"א) הרה"ק רבי נתנאל וייל ב"ר ידידיה טיאה (קרנן נתנאל - תקנ"ט) הרה"ק רבי שמואל מקארוב (תק"פ) הרה"ק רבי חיים מאיר ממאגלניצא ב"ר אבי עזרא זעליג (תר"ט)

יום שני י"ז אייר

הרה"ק רבי יחזקאל לאנדא ב"ר יהודה (נודע ביהודה-תקנ"ג) הרה"ק משה חיים מסדילקוב ב"ר יחיאל (דגל מחנה אפרים - תק"ס) הרה"ק רבי איתמר ב"ר ישראל (משמרת איתמר-תקצ"א)

יום שלישי י"ח אייר

רבן שמעון בן יוחאי (ג"א - תתפ"א) רבינו משה ב"ר ישראל (רמ"א - של"ב) הרה"ק רבי שלמה מקשאנוב ב"ר משה (תקפ"ח) הרה"ק רבי אורי מראהטין ב"ר יצחק (תרמ"ט)

יום רביעי י"ט אייר

רבינו מאיר ב"ר ברוך מרוטנברג (מהר"ם מרוטנברג - ה"א נ"ג) הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימינוב ב"ר יוסף (תקע"ה)

יום חמישי כ' אייר

הרה"ק רבי מרדכי מטשערנובל ב"ר מנחם נחום (תקצ"ג)

יום שישי כ"א אייר

הרה"ק רבי יצחק אייזיק הלוי מפרעמיסלא ב"ר יעקב (רוא מהימנא - תקמ"ג)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עצונה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רבטובין שליט"א
מח"ס "גם אני אדוך" רמזים יוסף התרים על המעשים.
המפסיק ממשנתו (ב')

(א) אין להפסיק באמצע הלימוד לדברים בטלים, אפילו בלשון הקודש. (כף החיים, או"ח סימן ר"ס, ס"ק כ"ח)
(ב) אם צריך לדבר, יסגור הספר, כאילו סיים לימודו, ויועיל לו שיוכל להפסיק, ואחר כך יחזור ללימודו. (פלא יועץ, ערך דיבור, ספר יעלו צדיקים, דף ק"ח)
(ג) מותר להפסיק באמצע הלימוד להתבונן ביראת ה'. (נפש החיים שער ד', פרק ז')
(ד) כשנצרך לדבר בזמן הלימוד, ואפשר לו לרמוז, ירמוז ולא ידבר. (ספר ובתורתו יהגה, עמוד פ', ספר עמלה של תורה, עמוד מ"ג)
(ה) הלומד, ובאמצע לימודו מפסיק לדבר דברים בטלים, נעש גם על הלימוד. (ספר חסידים, אות תתקמ"ד) וחבל שאין נוהרים בזה, ונמצא שיורשים תרתי גיהנם רחמנא ליצלן. (פלא יועץ, ערך דיבור)

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

נדבת הר"ר דוד שנייבוים הי"ו
לכבוד התנא האלקי
רבי שמעון בר יוחאי זיע"א
והרה"ק רמ"מ ב"ר יוסף מרימינוב זיע"א

נדבת הר"ר פינחס רוזנשטיין הי"ו
לכבוד התנא האלקי
רבי שמעון בר יוחאי זיע"א
והרה"ק רמ"מ ב"ר יוסף מרימינוב זיע"א